Ona tili

III qism

4

novda
edutainment

D. D. Baynazarova

Ona tili

4-sinf
III qism

Umumiy o'rta ta'lim maktablari uchun darslik

Ta'limni rivojlantirish markazi huzuridagi ilmiy-metodik
kengash tomonidan tavsiya etilgan.

TASDIQLANGAN
PLAGIATGA QARSHI
TASDIQLANGAN

novda
edutainment

Toshkent – 2023

UO‘K: 811.512.133(075.3)
BBK 81.2O‘zb-922
T 60

Baynazarova D. D.
Ona tili. Umumiy o‘rta ta’lim maktablarining 4-sinfi uchun darslik. III qism. / Baynazarova D. D. – Toshkent: “Novda Edutainment”, 2023. – 96 b.

Taqrizchilar:

Sh. Y. Muslimova – Toshkent shahar 328-umumiy o‘rta ta’lim maktabining oliy toifali boshlang‘ich sinf o‘qituvchisi;
M. M. Umarova – Toshkent shahar 222-umumiy o‘rta ta’lim maktabining birinchi toifali boshlang‘ich sinf o‘qituvchisi.

ISBN 978-9943-9709-5-3

© D. D. Baynazarova
© “Novda Edutainment”, 2023

Shartli belgilar:

Og‘zaki bajaring

Savollarga javob bering

Topshiriqni bajaring

Yodda tuting

O‘ylab ko‘ring

Uyga vazifa

Yozma bajaring

Guruh bo‘lib ishlang

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
FARG'ONA VILOYATI
RISHTON TUMANI
MAKTABGACHA VA MAKTAB
TA'LIMI BO'LIMI
33-UMUMIY
O'RTA TA'LIM
MAKTABI
№ 11
5.01

Hurmatli o‘quvchi!

Ona tiliga mehr Vatanga muhabbat kabi pok tuyg‘udir.

Bu kitob ko‘zlari chaqnoq, ilmga tashna Sizdek bolajonlarning nutq va lug‘at boyligini o‘stirishga, imloviy savodxonligi, to‘g‘ri yozish, o‘qish hamda husnixat ko‘nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi. Darslikda grammatika qoidalarini oson o‘zlashtirishingiz, grammatik tahlilni sodda, aniq yo‘llar bilan amalga oshirishingiz va ijodiy fikrlashni o‘rganishingiz uchun turli jadval, rebus, boshqotirma, diktant va test topshiriqlari berilgan.

Omad yor bo‘lsin!

2-chorakda o‘tilganlarni takrorlash

1-mashq. **Uch guruhga bo‘linib, berilgan jadvalni otlar bilan to‘ldiring.**

I guruh Shaxs otlari	II guruh Narsa-buyum otlari	III guruh O‘rin-joy otlari

2-mashq. **Qoidada xato berilgan so‘zlarni to‘g‘rilab, yoddan ko‘chiring.**

Xatolarni toping!

Tilda 2 ta shaxs bor:	
I shaxs	o‘zga
II shaxs	so‘zlovchi
III shaxs	tinglovchi

-m, -im, -miz, -imiz – II shaxs;
-ng, -ing, -ngiz, -ingiz – III shaxs;
-i, -si, -i – I shaxs egalik qo‘shimchalaridir.

Egalik qo‘shimchalariga 3 tadan misol yozib, ularni tuslang.

Namuna: kitobim, kitobing, kitobi.

3-mashq. **Berilgan savollarga javob bering va to‘g‘ri javoblarni ko‘chirib yozing.**

1. Otlarning ma’nosiga ko‘ra turlarini ayting.
2. Qanday otlarni bosh harf bilan yozasiz?
3. Otlar qaysi qo‘shimchalar bilan birga qo‘llanadi?
4. Otlar gapda boshqa so‘zlar bilan nimalar yordamida bog‘lanadi?
5. Otlar gapda qaysi bo‘lak vazifasida keladi?
6. Otlar qaysi qo‘shimchalar yordamida yasaladi?

4-mashq. **Testlarni yeching, to‘g‘ri javoblarni daftaringizga ko‘chiring.**

Kelishiklardan qaysi birining so‘roqlari noto‘g‘ri berilgan?

A) bosh kelishik – kim? nima? qayer?
B) qaratqich kelishigi – kimning? nimaning? qayerning?
D) tushum kelishigi – kimga? nimaga? qayerga?
E) chiqish kelishigi – kimdan? nimadan? qayerdan?

Chiqish kelishigida qo‘llangan otlarni toping.

A) internetda ko‘rmoq, chiroyli gullar
B) o‘qituvchidan o‘rganmoq, darvozadan chiqmoq

D) kitobni o‘qimoq, maslahatli gap
E) Bilolga xat, Latofatning singlisi

Jo‘nalish kelishigidagi otlar qanday so‘roqlarga javob bo‘ladi?

A) kimning? nimaning?
B) kimga? nimaga?
D) kimni? nimani?
E) kimdan? nimadan?

Qaysi gapda kelishik qo‘shimchasi otni otga bog‘lagan?

A) Vatanni sevish lozim.
B) Javohir darsga kech qoldi.
D) Vatandan ayrilish eng katta baxtsizlikdir.
E) Kishining hurmati o‘z qo‘lida.

Nuqtalar o‘rniga qaysi kelishik qo‘shimchasi qo‘yilishi lozim?

O‘zga yurt… shoh bo‘lguncha, o‘z yurting… gado bo‘l.

A) jo‘nalish kelishigi
B) o‘rin-payt kelishigi
D) tushum kelishigi
E) qaratqich kelishigi

Sifat so‘z turkumi

5-mashq. **Matnni o‘qing.**

Viktoriya sharsharasi

Dunyoda ajoyib voqea-hodisalar bor. Viktoriya sharsharasi eng katta sharsharalardan biridir. Bu sharshara Zanbern kanali bo‘ylab oquvchi zilol suvdan hosil bo‘ladi. Uning tabiiy go‘zalligi va o‘ynoqiligini tasvirlashga so‘z ojiz. Atrof shunday ko‘rkamki, qishin-yozin ko‘m-ko‘k o‘tlar va butalar sharshara husniga husn qo‘shib turadi. Suv balandlikdan shiddat bilan pastga oqadi. Oppoq ko‘piklar sekin-asta so‘nib, maydalanib oqayotgan suv yuzida ko‘zdan g‘oyib bo‘ladi. Bu suv uzoq-uzoqlarga hayot olib boradi.

(Bolalar ensiklopediyasidan)

Qanday ma’lumotlarga ega bo‘ldingiz? Yana qanday sharsharalarni bilasiz?
Matn mazmunini aniq va to‘liq ifodalashga xizmat qilgan so‘zlarga so‘roq bering. Matnni husnixat bilan ko‘chiring va sifatlarning tagiga chizing.

Yodda tuting.

Shaxs-narsa belgisini bildirgan so‘z sifat deyiladi. Sifatlar ***qanday?*** yoki ***qanaqa?*** so‘rog‘iga javob bo‘ladi.

6-mashq. Matnni o‘qing. So‘roqlar yordamida sifatlarni aniqlab, ularni o‘zi bog‘langan so‘z bilan birga ko‘chiring.

Qor yog‘yapti. Daraxtlar oq libosga burkangan. Bolalarning beg‘ubor qalbi daryoday to‘lib-toshyapti. Ular oppoq qor uchqunlari tomon talpinishyapti.

Qorning bir parchasi qizchaning oppoq hovuchiga qo‘ndi. Qor qizchaning qo‘lida tip-tiniq shudring tomchisiga aylandi. Bir zumda hamma yoq oq choyshabga o‘randi.

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

90-530-68-66, 91-397-77-37 nomerga telegram orqali bog'lanishingiz yoki nza456, nza445 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

4-sinf ona tili 3-qism to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu OMONAT qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT QILMANG.

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo‘ling!

Bizda maktablar uchun quydagi hujjatlar mavjud

1. **1-11-Sinflar uchun sinf soati ish reja va konspektlari**
2. **1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to‘garak hujjatlari**
3. **Sinf rahbar hujjatlari**
4. **Metodbirlashma hujjatlari**
5. **Ustama hujjatlari**
6. **1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar**
7. **1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
8. **Darsliklarning elektron varianti**
9. **Maktab ish hujjatlari**
10. **Direktor ish hujjatlari**
11. **MMIBDO‘ ish hujjatlari**
12. **O‘IBDO‘ ish hujjatlari**
13. **Psixolog hujjatlari**
14. **Xotin-qizlar qo‘mitasi ish hujjatlari**
15. **Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
16. **Besh tashabbus hujjatlari**
17. **Ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**